

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 6862/24
16.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Зорице Банковић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Саша Миленковић из Београда, ул. Тошин бунар бр. 270г/45, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Зоран Атељевић, из Београда, ул. Кнеза Милоша бр. 58, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П бр. 1657/23 од 25.9.2024. године, у седници већа одржаној дана 16.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П бр. 1657/23 од 25.9.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П бр. 1657/23 од 25.9.2024. године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да исплати тужили износ од 3.000 СНЕ, по основу Уговора о краткорочној позајмици од 29.06.2012. године на износ од 6.000 CHF и 5.000 USD са каматом по стопи Европске централне банке почев од 01.09.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате са законском затезном каматом, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате; износ од 20.000 евра на основу Уговора о краткорочној позајмици од 29.06.2012. године на износ од 20.000 евра са каматом по стопи Европске централне банке почев од 01.09.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године па до коначне исплате са законском затезном каматом, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате и износ од 20.000 CHF, на основу Уговора о краткорочној позајмици од 29.06.2012. године на износ од 20.000 CHF, са каматом по стопи Европске централне банке почев од 01.09.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате са законском затезном каматом, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужили исплати на име трошкова парничног поступка износ од 405.350,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући пресуду из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде сходно овлашћењима из члана 386 Закона о парничном поступку- ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из тачке 12 истог члана, на коју се неосновано указује у жалби туженог. Изрека првостепене пресуде је разумљива, непротивречи сама себи нити разлозима пресуде, а у образложењу пресуде суд је навео јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању утврђено је да су 29.06.2012. године, тужила, као зајмодавац и тужени, као зајмопримац закључили три уговора о краткорочној позајмици и то на износе од 20.000 евра, 20.000 CHF, као и на износ од 6.000 CHF и 5.000 USD, без уговарања камате на коришћење позајмљених средстава. Уговорени рок враћања зајма био је 31.08.2012. године, уз обавезу туженог да за случај доцње плати законску затезну камату. У време закључења наведених уговора, тужени је био власник ... у ..., планирао је да отвори још ... у оквиру ланца маркета "...", за шта му је био потребан додатни новац. Са тужиљом, коју је познавао дужи низ година, договорио се да је укључи у пословање Ради реализације заједничког посла, тужила је дала туженом новац у износима од 20.000 евро, 20.000 CHF, као и 6.000 CHF и 5.000 USD, поводом чега су сачињене признанице, а потом и наведени уговори о краткорочној позајмици. Осим тих износа, тужила је туженом дала још и износе од 7.000 USD, 5.000 USD и 8.000 USD и поводом тога је са њим истог дана 29.06.2012. године закључила уговор о позајмици, без уговарања камате, са роком враћања до 31.08.2012. године. До отварања ... није дошло, због чега је тужила тражила да јој тужени врати позајмљене износе. Новчане износе од укупно 20.000 USD тужени је вратио тужилји исплатама у распону од 200 USD до 700 USD у дужем временском периоду, током 2013. године и 2014. године, када је у целости исплатно дуг у америчким доларима. Евиденцију о исплати дуга у америчким доларима приложила је тужила, а за преостале новчане износе не постоје евиденције, нити признанице о враћању било ког дела дуга, с тим што су странке учиниле неспорним да је тужени исплатио још и износе од 3.000 CHF и 5.000 USD, по Уговору о краткорочној позајмици на износ од 6.000 CHF и 5.000 USD. Према подацима Агенције за привредне регистре, ... туженог је била регистрована у периоду од 15.12.2005. године до 23.12.2016. године, када је брисана из регистра. Правноснажном пресудом Вишег суда у Београду П бр. 881/16 од 04.10.2019. године одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ББ, овде туженог, којим је тражено да се утврди да су апсолутно ништави Уговор о краткорочној позајмици на износ од 20.000 евра, Уговор о краткорочној позајмици на износ од 20.000 CHF, Уговор о краткорочној позајмици на износ од 6.000 CHF и 5.000 USD, сви закључени у Београду 29.06.2012. године, између АА, овде тужиле, као зајмодавца и ББ, овде туженог, као зајмопримца. У образложењу пресуде је између осталог наведено да се не ради о зеленашким уговорима у одсуству доказа на околности из чл. 141 Закона о облигационим односима, те је применом наведене одредбе, као и одредби чланова 11, 12 и 103 истог Закона одбијен тужбени захтев којим

је тражено да се утврди да су предметни уговори ништави.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев полазећи од тога да је током поступка утврђено да су између тужиље као зајмодавца и туженог као зајмопримца закључени пуноважни уговори о бескаматном зајму на основу којих је тужила предала туженом износе од укупно 20.000 евра, 20.000 CHF, 6.000 CHF и 5.000 USD са роком враћања до 31.08.2012. године, при чему је тужени делимично извршио своје обавезе по основу Уговора о краткорочној позајмици од 29.06.2012. године на износ од 6.000 CHF и 5.000 USD, исплатом износа од 3.000 CHF и 5.000 USD, дугујући по том основу још 3.000 CHF, док на име Уговора о краткорочној позајмици од 29.06.2012. године на износ од 20.000 евра и Уговора о краткорочној позајмици од 29.06.2012. године на износ од 20.000 CHF, наведене износе није вратио, те је оценио да је тужени обавезан да тужили врати позајмљене новчане износе сходно одредби члана 557 и члана 562 став 1. Закона о облигационим односима, у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате, у смислу одредбе чл. 395 истог закона. Тужили на досуђене износе у страним валутама досуђена је и камата по стопи Европске централне банке почев од дана падања у доцњу 01.09.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате са законском затезном каматом, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате, сходно одредби члана 277 и 324 став 1 Закона о облигационим односима, уз образложење да до момента ступања на снагу Закона о затезној камати ("Службени гласник РС", бр. 119/12) дана 25.12.2012. године, на новчану обавезу у страниј валути плаћала се камата по стопи коју утврђује Европска централна банка, а како је тужила камату на износ главног дуга определила као законску затезну камату, првостепени суд је обавезао туженог да на износ главног дуга за период од доспелости сваког појединачног уговора о зајму до дана 24.12.2012. године плати камату која се обрачунава према каматној стопи коју прописује Европска централна банка, а од 25.12.2012. године, као дана ступања на снагу Закона о затезној камати, па до исплате, законску затезну камату, не мењајући при том садржину оваквог захтева. Ово из разлога што је за досуђивање камате довољно да тужила истакне захтев за камату и определи датум од када тече, а начин обрачуна и висину стопе одређују императивни прописи. Из наведених разлога, првостепени суд је донео одлуку као у ставу првом изреке. Одлука о трошковима парничног поступка донета је применом одредбе члана 151, 153 и 154 Закона о парничном поступку.

Наведени чињенични и правни закључак првостепеног суда као правилан прихвата и Апелациони суд и сматра да је правилно првостепени суд применио материјално право кад је одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

Одредбом члана 26 Закона о облигационим односима прописано је да је уговор закључен кад су се уговорне стране сагласиле о битним састојцима уговора. Одредбом члана 557 Закона о облигационим односима је прописано да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета. Одредбом члана 562 истог Закона прописано је да је зајмопримац дужан вратити у уговореном року исту количину ствари, исте врсте и квалитета, а ако уговарачи нису одредили рок за враћање зајма, нити се он може одредити из околности

зајма, зајмопримац је дужан вратити зајам по истеку примереног рока који не може бити краћи од два месеца рачунајући од зајмодавчевог тражења да му се зајам врати, док је одредбом члана 262 прописано да је поверилац у облигационом односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан да је испуни савесно у свему како она гласи.

Уговор о зајму представља уговор којим се једно лице, зајмодавац, обавезује да другом лицу, зајмопримцу, преда у својину одређену количину новца или других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да исту количину ствари исте врсте и квалитета врати зајмодавцу у одређеном року. Уговор о зајму је неформалан уговор с тим што уговорне стране могу одлучити да га закључе у писаној форми и тако му дају формални карактер. Обавезе уговорних страна нису истовремене, тако да по природи ствари прво испуњава своју обавезу зајмодавац, тако што предаје новац или другу заменљиву ствар зајмопримцу док обавеза зајмопримца доспева по протеклу уговореног рока. Стога, основна обавеза зајмопримца је да врати примљени износ новца или ствар исте врсте и квалитета.

У конкретном случају, током поступка првостепени суд је из изведених доказа правилно утврдио да је тужила у више наврата туженом исплатила не само утужене новчане износе по закљученим уговорима о краткорочној позајмици, о чему су сачињавали и признанице, већ је позајмила и износ од 20.000 УСД за које није спорила да јој је тужени током две године 2013. и 2014. године sukcesивно исплаћивао, као и да је исплатио и износ од 5.000 УСД и 3.000 ЦХФ, који износи нису утужени, а да је новац тужила давала надајући се да ће се отворити договор да тужени укључи тужилу у његов посао око мењачница, који се није остварио.

Наиме, слобода уговарања учесника у облигационим односима садржана је у основним начелима Закона о облигационим односима, односно стране у облигационим односима су слободне да своје односе уреде по својој вољи. Према томе, тужила и тужени, полазећи од аутономије воље уговорних страна, закључењем уговора о зајму могли су само да уреде свој однос на релацији зајмодавац – зајмопримац, те наведеним уговорима тужени је преузео обавезу исплате износа који су наведени у закљученим уговорима, а чија пуноважност је оцењена правноснажном одлуком Вишег суда у Београду П бр. 881/16 од 04.10.2019. године. Стога, како је током поступка из изведених доказа које је првостепени суд правилно ценио у смислу одредбе члана 8 ЗПП-а, утврђено да тужени није извршио исплату целокупног дуговања према тужилу по закљученим уговорима, а није утврђено постојање неког другог основа по коме би те износе могао да задржи, није испуњен договор о заједничком пословању, то је исправан закључак првостепеног суда да је тужени дужан да изврши исплату по закљученим уговорима.

Потпуно и правилно је првостепени суд утврдио да је тужила у више sukcesивних исплата туженом извршила позајмице о којима су сачињени уговори и то не само у погледу три уговора о краткорочној позајмици који су предмет расправе у овој парници, већ и у висини од још 20.000 USD о чему су такође закључили уговор 29.06.2012. године, без уговарања камате, са роком враћања до 31.08.2012. године, те је утврђено да како до отварања мењачница није дошло, због чега је тужила тражила да јој тужени врати позајмљене износе, новчане износе од укупно 20.000 USD тужени је

вратио тужили исплатама у распону од 200 USD до 700 USD у дужем временском периоду, током 2013. године и 2014. године, када је у целости исплатио дуг у америчким доларима. Стога, нема противречности у образложењу ожалбене пресуде у погледу оцене исказа саслушаних сведока и парничних странака с обзиром да је првостепени суд правилном применом одредбе члана 8 ЗПП-а оценио све изведене доказе и ове исказе, те утврдио да је тужени вршио исплате и да су те исплате у затвореним ковертама давали запослени туженог, али да су се те исплате односиле на напред наведени дуг, а не на дуг по утуженим уговорима о краткорочним позајмицама мимо износа који је тужила признала да је тужени извршио исплату. Код не постојања признаница о враћању дуга првостепени суд је правилно ценио исказе саслушаних лица. У складу са тим нема ни противречности у исказима сведока ВВ и тужиле с обзиром да је тужила такође истицала да је тужени вратио укупан износ дуга од 5.000 USD и 3.000 ЦХФ по утуженим уговорима, а да је враћао сукцесивно износе по позајмици од 20.000 USD. Све преговоре и преузимања исплата вршила је тужила у мењачницама, а не њен супруг, што је првостепени суд исправно утврдио.

Неосновани су жалбени наводи да је тужени исплатио тужили цео дуговани износ с обзиром да тужени ничим није доказао да је извршио исплату у целини, мимо онога што је тужила признала да је исплаћено, а с обзиром да ни један од сведока који су саслушани није могао да определи колико је тачно предавао новца тужили, осим да су предавали новац у затвореним ковертама. Стога, полазећи од чињеничног стања утврђеног оценом изведених доказа, правилан је закључак првостепеног суда да није доказано да је тужени исплатио утужени износ, а све сходно одредби члана 231 став 2 ЗПП-а.

Полазећи од свега напред изнетог, како ожалбена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка на које суд пази по службеној дужности, нити оних повреда на које се посебно указује жалбама, те како је иста заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању и донета на основу правилне примене материјалног права, то је иста потврђена.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али је нашао да исти нису од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде, па их није посебно образлагао.

Правилно је одлучено и о трошковима парничног поступка, у ставу четвртом изреке ожалбене пресуде, с обзиром на то да је одлука о трошковима донета у свему у складу с одредбама чланова 150, 153 и 163 ЗПП.

Из наведених разлога, Апелациони суд је у смислу одредби чланова 390 и 401 тачка 2 одлучио као у ставу првом изреке.

**Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић